

Török László

A vezetés öröm-e?

ISBN 978-615-5513-06-0

© Török László, 2015

© Nórán Libro Kiadó, 2015

Tartalomjegyzék

Bevezetés

Küllői Péter

Heidrich Balázs

Batta András

Krizsó Szilvia

Kujáni Péter

Kulcsár Krisztián

Bálint András

Nemes László Norbert

Kalmár Péter

Pulai Miklós

Pálvölgyi Mátyás

Láng Péter

Összefoglalás

Szerepcseré – Krizsó Szilvia beszélgetése Török Lászlóval

A beszélgetőtársak rövid bemutatása

Bevezetés

A vezetést sokkal többen érzik, mint értik, sokkal többen értik, mint tanítják, és sokkal többen tanulják, mint kutatják. Összességében inkább tapasztalják és csinálják. Sőt, a többség így tett már tegnap is, és ez bizonyára holnap sem lesz másképp.

A megszállottak meg írnak róla rendületlenül. Tudományosat és gyakorlatiast, szárazát és szellemeset, sűrűn olvasottat és polcon porosodót, magyart és főleg idegen nyelvűt. Megörökítenek sok jó példát, többségében a tengerentúlról.

Egy stratégiáról szóló kötet bevezetőjében olvastam, hogy a szerzők szerint a szóban forgó kategória túlon túl bonyolult, ezért „ahhoz, hogy mindent el tudjunk mesélni, szó szerint mesélnünk kell”. Ez tulajdonképpen nem is baj, ha nem csapunk át a népmesék világába, és nem emelkedünk el az életszerűség talajától. Én ezt az utat kíséreltem meg bejárni beszélgetőpartnereim támogató közreműködésével. A mesék életszerűségét ők garantálják, az olvasó pedig önkéntelenül is igyekszik majd levonni néhány tanulságot. Ez utóbbi készítésnek persze én sem tudtam ellenállni. Hiszen minden beszélgetés után szinte tapinthatónak éreztem a gyarapodást, az egész sorozat végére pedig kikristályosodott bennem valami a vezetésről, mely elemeiben nyilván eddig is fellelhető volt, csak kevésbé állt össze világos nézetrendszeré.

A vezetőknek különleges szerepük van a társadalomban, vezessenek akár néhány tíz, akár több tízezer embert. Talán több, de mindenképpen más múlik rajtuk, mint a vezetetteken. Nagy a tét, nem mindegy, kiből lesz vezető! S ha már lett, az sem mellékes, örömet leli-e munkájában, vagy csak valamilyen kényszerből viseli a terhet.

Sokan eljátszanak a vezetés gondolatával, aztán amikor odakerülnek, nyomasztja őket a felkészületlenség érzése. Lehet előre készülni? Hogy csinálták a ma már felkészültnek tekintettek? Egyáltalán, mi a vezetés lényege? Milyen főbb összetevői vannak, melyekről eddig kevésbé vagy másként szóltak a vezetéssel foglalkozó könyvek? Milyen utat járnak be a jó vezetők a csúcs előtt, és milyen terveik vannak az azt követő időszakra?

Engem és beszélgetőpartnereimet - amint erről időközben meggyőződhettem - őszintén foglalkoztatnak a fenti kérdések. Ezért kezdtük el a beszélgetéseket, ezért fogtam neki az írásnak. Aztán hamar világossá vált, hogy az alábbi négy tényező miatt - céлом és reményem szerint - különleges, újszerű olvasnivaló készül.

1. Jóllehet, több tucat vezetésről szóló kötetet vettem kézbe, bizony jó néhányat nem találtam sem kellően életszerűnek, sem lebilincselő olvasmánynak. Pedig újra és újra szükség lenne az ilyen művekre is a kifejezetten tudományosak mellett, hiszen az ilyen könyveket olvasó emberek túlnyomó többsége nem kutatja a vezetést, hanem gyakorolja, tehát vezető. Ők gyakran a könnyedebb, de igényes és mindenekelött gondolkodásra ösztönző olvasmányokat is szívesen fogadják, különösen, ha hazai példákkal is találkozhatnak. Ez tehát nem külföldi tankönyv, hanem hazai tapasztalatkötet.
2. Magam több mint huszonöt évvel ezelőtt egy kiváló pénzügyminiszter-helyettes szakmai titkáráként kerültem közel a felső vezetői gondolkodáshoz, később aztán saját jogon is ilyen szemléletet követtem évtizedeken át. Az igazgató szó sokszor megjelent névjegyemen, hol vezér-, hol fő-, hol ügyvezető előtaggal. Ezért éreztem úgy, annyi tapasztalatom már bizonyára összegyűlt, hogy legalább kérdezni - kicsit önteltebben szólva: beszélgetni - tudjak a vezetésről. Nem önmagában arról, hogyan kell például döntéshozó testületet irányítani, vagy megfelelni a klasszikus érdekelti körök - tulajdonos, ügyfél, alkalmazott - szempontjainak, hanem a vezetésről a vezető szemszögéből is. Akinek - ideális esetben - ugyanúgy más fontos tényezők is szerepet játszanak az életében, mint a vezetetteknek. Ez tehát nem tipikus interjúkötet, hanem egy atipikus beszélgetésgyűjtemény.

3. A harmadik mozzanat, hogy legtöbbször a sikerekről, a csúcson megélt élményekről szoktak beszámolni, míg engem legalább annyira foglalkoztat mind az odavezető, mind az onnan elvezető út. Ezért hozom létre a vezetői életgörbe fogalmát, melyet szeretnék bevezetni a szakmai gondolkodásba. Ennek ugyanis mind az érintett vezető, mind a szakma, mind a társadalom egésze szempontjából érdemi jelentősége van. A könyv végére tehát az is kiderül, nemcsak a termék-, hanem a vezetői életgörbe is lehet elemezhető kategória.
4. Végül az itt negyedikként említett mozzanat mérlegeléskor abból indultam ki, hogy a vezetéshez elengedhetetlen elemek többségét záros határidőn belül el lehet sajátítani, vannak azonban kifejezetten időigényes tényezők. Ilyen a több évtizedes tapasztalat, mely - szemben például a kiváló idegennyelv-tudással és kommunikációs készséggel vagy éppen magas szintű szakmai ismeretekkel - nehezen szerezhető meg egy húszas-harmincas éveiben járó fiatal számára. Pedig gyakran ők kerülnek vezetői pozícióba, nekik van igazi esélyük, hogy negyvenes-ötvenes éveikben már nagyon magas, kiemelkedő lehetőséggel és felelősséggel járó tisztséghez jussanak, aminek megvannak a jól kitapintható társadalmi, közösségi és egyéni kockázatai. Nem mindegy, mennyi idő után lehet kimondani valakiről, hogy ő már tapasztalt vezető. Kiváló beszélgetőpartnereim történetei hozzásegítik az olvasót, hogy a kötet végére érve nem egyszerűen nagyobb tárgyi tudásúnak, hanem némileg tapasztaltabbnak érezze magát, ahogy erre már utaltam az elsőnek említett tényezőnél is, amikor a tapasztalatkötet kifejezést használtam.

Ezzel el is jutottunk a kötet alapvető céljához, ami nem más, mint tanulni tapasztalt egyéniségektől, hogy az olvasó is minél előbb tapasztaltabbnak érezze magát. Ajánlom azok figyelmébe is, akik még csak kacérkodnak a vezetővé válás gondolatával, továbbá azoknak is, akik már javában vezetők, de megőrizték nyitottságukat, valamint mindazon érdeklődőknek, akiknek csak - akár vonzó, akár taszító - sejtéseik vannak a vezetői létről, hiszen a történetek emberközeliak lesznek.

Szerencsés ember lévén számos kiemelkedő vezetővel találkoztam pályafutásom során. A közös munka folyamán néhányukkal megérezhettük a hasonló gondolkodás, de minimum a másik megértésének élményét. Kicsit megismertem őket, de kíváncsi maradtam gondolataikra. Őket kértem fel a beszélgetésekre. A könyv nem egy szakmai kört mutat be, ellenkezőleg, kifejezetten célt volt, hogy minél több terület kiválóságai jussanak szóhoz. További szempontként tűztem ki, hogy a változatosságot számos más metszetben is biztosítsam. Ilyen az életkor (40-90 éves), a hierarchiában elfoglalt hely, a képviselt intézmény mérete, a tulajdonosi összetétel sokszínűsége vagy éppen a köz- ismertség versus „csak” szakmai elismertség kettőssége.

A beszélgetések, valamint személyes tapasztalataim alapján úgy éreztem, a kötet végén célszerű összefoglalni, mit is tekinthetünk a vezetés lényegének, továbbá számot adni arról, mik a vezetés legfontosabb összetevői, valamint időzni kicsit a vezetői életgörbe újonnan bevezetett fogalmánál, s persze keresni az ideális pályáivet is. Ezekről a kötet összefoglaló fejezetében lesz szó, addig azonban feltétlenül érdemes elolvasni a beszélgetéseket. Lehetőleg mindegyiket, de a többségét mindenképpen. Egy-egy kiváló beszélgetőpartner gondolatai is sok tanulsággal járnak, többekét megismerve viszont sokszorozódnak a tapasztalatok. Ez az egyik ok, amiért kötetről beszélhetünk, nem pedig elszigetelt beszélgetések egymásutánjáról.

A 2014-ben készült beszélgetéseket - könnyedségük ellenére - nehéz lesz egy ültő helyben végigolvasni. Egyrészt partnereim gondolatgazdagsága miatt, másrészt, mert nyilván az olvasó alkalmanként leteszi könyvet, és elgondolkozik saját helyzetéről. Ez pedig a kötet másik célja: elősegíteni, hogy ízelegessék az olvasottakat, ahogy a jó borral is ezt tesszük. Kívánom, találjanak benne harmóniát, akárcsak kedvenc nedűjükben.

Budapest, 2014. december

Török László